

การศึกษากลวิธี ในการสอนกีตาร์คลาสสิกผ่านเครือข่ายยูทูป: กรณีศึกษาบทเพลง *Romance de amor* The Study of Classical Guitar Teaching Tactics on Youtube: A Case Study of *Romance de amor*

ดวงกมล ชัยวาสี¹

Duangkamol Chaiwase

ตรีทิพ บุญแยม ²

Treetip Boonyam

ภาวัต อุปถัมภ์เชื้อ³

Pawat Ouppathumchua

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการศึกษากลวิธีในการสอนกีตาร์คลาสสิกผ่านเครือข่ายยูทูป กรณีศึกษาบทเพลง *Romance de amor* มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ ในคลิปวิดีโอ รวมถึงศึกษากลวิธีในการดำเนินการสอนดนตรีในคลิปวิดีโอผ่านเครือข่ายยูทูป โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ คลิปวิดีโอการสอนกีตาร์คลาสสิก เพลง *Romance de amor* บนเครือข่ายยูทูป ที่สามารถสืบค้นได้ ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 จำนวนทั้งสิ้น 21 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ แบบบันทึก โดยการสังเกตและจดบันทึกเพื่อหารูปแบบและกลวิธีในการสอนกีตาร์คลาสสิกผ่านเครือข่ายยูทูป ผลการวิจัยพบว่า สามารถแยกกลุ่มคลิปวิดีโอการสอนกีตาร์คลาสสิกผ่านเครือข่ายยูทูปกรณีศึกษาบทเพลง *Romance de amor* ได้โดยการวิเคราะห์ความถี่และใช้อัตราส่วนออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักหมื่นครั้งต่อเดือน กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักพันครั้งต่อเดือน กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักร้อยครั้งต่อเดือน และกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักสิบครั้งต่อเดือน ทั้งนี้กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักหมื่นครั้งต่อเดือนนั้นจะมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ 1) ภาพและเสียงคมชัด ได้ยินการดีดโน้ตตัวแรกและมีเสียงที่ชัดเจน 2) การใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย โดยนิยมแสดงเพลงก่อนเริ่มการสอน และสอนเฉพาะท่อนเพลงที่ได้รับความนิยม และ 3) การจัดภาพหลักและพื้นหลังของผู้สอน โดยผู้สอนจะสวมเสื้อผ้าและใช้ภาพพื้นหลังเป็นสีดำ เพื่อให้มือของผู้สอนและกีตาร์มีความเด่นชัดมากขึ้น ในขณะที่กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักร้อยครั้งต่อเดือน ถึงระดับหลักสิบครั้งต่อเดือนนั้น จะมีภาพและเสียงที่ไม่คมชัด ไม่มีการแสดงเพลงก่อนเริ่มการสอน ใช้ท่วงท่าที่ไม่ถูกต้อง ผู้สอนจะสวมเสื้อผ้าและใช้ภาพพื้นหลังเป็นสีอ่อนหรือมีลวดลาย

คำสำคัญ: กลวิธีในการสอนกีตาร์คลาสสิก การสอนออนไลน์ เว็บไซต์ยูทูป

¹ นักศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาธุรกิจดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

² อาจารย์ประจำสาขาธุรกิจดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

³ อาจารย์ประจำสาขาธุรกิจดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Abstract

The purpose of this study was to explore the arrangement of learning elements in video clips including the techniques of online teaching via Youtube. The selected samples were 21 posted video clips of teaching classical repertoire (*Romance de amor*) on Youtube. Data collection was done on 1 February 2016 and the research methodology used was recording, observation and taking notes. The result of this study revealed that classical guitar teaching tactics on Youtube could be categorized into 4 groups: 1) The group with an average of ten thousand viewers per month 2) The group with an average of a thousand viewers per month 3) The group with an average of a hundred viewers per month and 4) the group with an average of ten viewers per month. The popular clips had importance factors which were 1) high resolution and clear sound, especially the first note, 2) a variety of techniques which the teachers (clip owners) usually played the repertoire before teaching a musical piece, and often taught only popular pieces of music, and 3) the figure and ground, as the teachers generally wore black clothes and set up black background to show their hands and the guitar clearly. On the other hand, the less popular clips had low screen resolution and sound, no demonstration in playing the musical piece, showed wrong sitting position, and the instructors wore soft color patterned attire.

Keywords: Classical guitar teaching tactics, online teaching, YouTube

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ทำให้การตลาดสำหรับธุรกิจดนตรีเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นช่องทางการจัดจำหน่าย การสื่อสาร การขายเพลง ดาวน์โหลดเพลง และการฟังเพลงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับประเทศไทยแล้ว เป็นประเทศที่กูเกิล (Google) ระบุว่าพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ในไทยนั้นผลสำรวจพบว่าเป็นประเทศที่ใช้เวลาเล่นอินเทอร์เน็ตบนมือถือยาวนานที่สุดในแถบประเทศเอเชียและมีความนิยมการชมคลิปวิดีโอผ่านเว็บไซต์ยูทูปเป็นอย่างมาก⁴

ยูทูปจึงเป็นเครื่องมือสื่อสารที่ได้รับความนิยมอย่างสูง อีกทั้งยังเป็นช่องทางที่สำคัญที่แสดงให้เห็นกระแสนตอบรับที่เป็นปัจจุบัน (Real Time Feedback) ได้อีกด้วย นอกเหนือจากการรับชมเพื่อความบันเทิงแล้ว ยูทูปยังใช้เป็นเครื่องมือทางการตลาดในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนดนตรีและตัวผู้สอนให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง อย่างไรก็ตามการสร้างคลิปวิดีโอเกี่ยวกับดนตรีที่ปรากฏอยู่ในยูทูปมีจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นการร้องเพลงและเล่นดนตรีตามเพลงที่ได้รับความนิยม การออกแบบท่าเต้นตามเพลง หรือแม้แต่การสอนดนตรี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเป้าหมายของผู้ผลิตชิ้นงาน สำหรับคลิปวิดีโอที่ใช้ในการสอนดนตรีนั้นมักจะถูกนำเสนอในรูปแบบของการสอนและแนะนำเทคนิคในการเล่นดนตรีในรูปแบบต่างๆ มีเป้าหมายเพื่อถ่ายทอดความรู้มากกว่าให้ความบันเทิง ดังนั้นการจะทำให้คลิปวิดีโอมีผู้ติดตามอย่างต่อเนื่องจึงไม่ใช่เรื่องง่าย เทคนิคในการทำคลิปวิดีโอเพื่อการสอนจึงจะต้องมีการออกแบบการนำเสนอที่ดีเพียงพอ ที่จะสร้างความน่าสนใจให้กับผู้รับสื่อได้ ทั้งนี้อาจจะเห็นได้ว่าบางคลิปวิดีโอการสอนดนตรี

⁴ เมทเมท (นปค.). “มาเจาะลึกพฤติกรรมคนไทยกับการดู Youtube เต็มวันคนดูวิดีโอออนไลน์มากกว่าทีวี... แล้วยังงี้ต่อ?”, เข้าถึงเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2559, <https://brandinside.asia/insight-consumer-youtube-platform-vdo-online>.

ที่นำเสนอผ่านยูทูปในเพลงเดียวกัน มีผู้เข้าชมด้วยจำนวนกว่าสิบล้านครั้ง ในขณะที่บางคลิปวิดีโอที่นำเสนอด้วยเวลาไม่ห่างกันนักกลับมีผู้เข้าชมน้อยกว่าอย่างมาก

ในขณะที่เดียวกันผู้วิจัยเป็นครูสอนกีตาร์คลาสสิกที่มีความสนใจในการสอนผ่านระบบออนไลน์ เนื่องจากเป็นรูปแบบที่เป็นกระแสสังคมสมัยใหม่ และสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้เรียนที่อยู่ห่างไกลได้ โดยตระหนักได้ว่าการจะสร้างคลิปวิดีโอการสอนดนตรีจะต้องมีลักษณะที่สำคัญบางประการที่นำไปสู่ความสำเร็จที่จะดึงดูดใจผู้ชมให้เข้าไปชม การสอนดนตรีดังกล่าวได้ โดยในอดีตที่ผ่านมาได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์เพื่อสอนดนตรีอยู่ไม่มากนัก จะพบงานวิจัยที่น่าสนใจ อาทิ การวิจัยเรื่องพฤติกรรมการเลือกเปิดรับข้อมูลจากสื่อทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปของ นักศึกษาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ของชลธิชา เชียงทอง⁵ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มีอิทธิพลในการเลือกเปิดรับสื่อของนักศึกษาน้อยกว่าอิทธิพลจากเพื่อน รวมถึงตัวนักศึกษาเองมีความเชื่อในคลิปวิดีโอที่ตนเองเลือกมาเป็นตัวอย่างในการเล่นดนตรีค่อนข้างมาก ในขณะที่งานวิจัยของ รุติพัฒน์ โกเมนพรณกุล⁶ ซึ่งได้ทำการศึกษาศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทางดนตรี สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่าแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างการสอนปฏิบัติกีตาร์ผสมผสานกับกิจกรรมการเรียนรู้บนเว็บไซต์ทำให้ทักษะการปฏิบัติทางดนตรีของนักศึกษาให้ผลลัพธ์ที่ดี นักศึกษามีการพัฒนาการ (E.I.) เพิ่มขึ้น อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่พึงพอใจของนักศึกษาอีกด้วย จากการศึกษางานวิจัยข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าการสอนปฏิบัติดนตรีออนไลน์นั้นสามารถสนับสนุนพัฒนาการของผู้เรียนได้ แต่กระนั้นก็ยังไม่มีงานวิจัยใดที่ทำการศึกษถึงการนำเสนอของผู้สอนปฏิบัติดนตรีออนไลน์ว่าควรนำเสนอเช่นไรจึงจะเข้าถึงผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาหากวิธีในการทำคลิปการสอนที่สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้เรียนดนตรีผ่านเครือข่ายยูทูปได้ ทั้งนี้เล็งเห็นว่าเครือข่ายยูทูปเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่นิยม ในขณะที่มุ่งเน้นไปที่การสอนกีตาร์คลาสสิกซึ่งเป็นเครื่องดนตรีหลักของผู้วิจัย และการเลือกศึกษาเฉพาะเพลง *Romance de amor* เนื่องจากเป็นเพลงพื้นฐานที่นักดนตรีกีตาร์คลาสสิกทุกคนจะต้องได้เคยเรียนในช่วงแรกของการฝึกฝน ทั้งนี้ผลการศึกษาก็จะเป็นประโยชน์ในแง่ที่จะช่วยผู้ที่สนใจนำไปพัฒนาเทคนิคการสอนและทำการตลาดออนไลน์ในธุรกิจดนตรีให้กว้างขวางมากขึ้นต่อไป

ทฤษฎีพื้นฐานและเทคนิคด้านการสอนกีตาร์คลาสสิก

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้เทคนิคการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของสถาบันเคพีเอ็น มิวสิค จำกัด⁷ เนื่องจากสถาบันดนตรีเคพีเอ็นเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนดนตรีที่ทันสมัยและครบวงจรในทุกเครื่องดนตรี ไม่ว่าจะเป็น ดนตรีเด็กเล็ก กีตาร์ เปียโน กลอง ร้องเพลง ไวโอลิน เป็นต้น อีกทั้งสถาบันดนตรีเคพีเอ็นยังจัดให้มีการแสดงความสามารถให้กับนักเรียนเป็นประจำทุกปี

หากกล่าวถึงความเป็นมาตรฐาน สถาบันดนตรีเคพีเอ็นได้มีการสอบคัดเลือกครู KPN Certified Instructor หรือที่เรียกย่อว่า KCI เพื่อคัดสรรครุที่รับรองได้ว่ามีมาตรฐานทั้งทางปฏิบัติและทฤษฎีดนตรี รวมถึงสถาบันดนตรีเคพีเอ็นยังจัดส่งนักเรียนเข้าสอบในโครงการ Trinity College London คือ การสอบดนตรีในระดับสากล โดยเริ่มตั้งแต่ระดับพื้นฐานไปจนถึงเทียบเท่าระดับปริญญาโท ผู้ที่ผ่านการสอบจะได้รับประกาศนียบัตรรับรองที่เป็นมาตรฐานสากลที่ยอมรับในสหราชอาณาจักร สหภาพยุโรป และประเทศอื่น ๆ กว่า 50 ประเทศ ซึ่งในปัจจุบัน

⁵ชลธิชา เชียงทอง, “พฤติกรรมการเลือกเปิดรับข้อมูลจากสื่อทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปของนักศึกษาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล, 2555).

⁶รุติพัฒน์ โกเมนพรณกุล, “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทางดนตรี สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558).

⁷“KPN MUSIC ACADEMY : ALL ABOUT MUSIC’S PASSION,” สถาบันเคพีเอ็น มิวสิค จำกัด, เข้าถึงเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2558, http://www.kpnmusic.com/index_th.php.

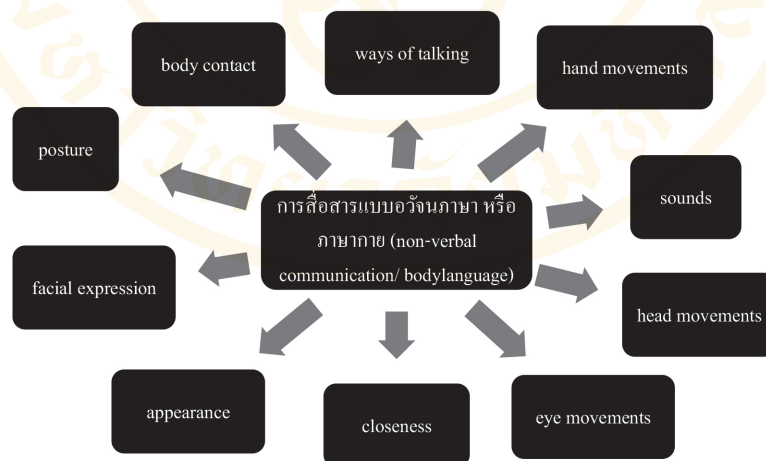
สถาบันดนตรีเคพีเอ็น มีสาขามากกว่า 60 แห่งทั่วประเทศ

ทางสถาบันดนตรีเคพีเอ็น ได้ใช้หนังสือหลักของการเรียนกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นของเจอร์รี สไนเดอร์⁸ ซึ่งได้กล่าวในหนังสือ Guitar Today A Beginning Acoustic & Electric Guitar Method ถึงหลักที่ควรคำนึงการเริ่มเล่นกีตาร์คลาสสิกไว้ 4 ประการ คือ

1. การวางตำแหน่งมือทั้ง 2 ข้าง (Hand position) โดยที่มือซ้ายควรจับคอร์ดและเลื่อนนิ้วโป้งลงมาแตะไว้ตรงกลางคอกีตาร์ด้านหลัง ส่วนมือขวาจะมีการกำหนดชื่อเพื่อให้เข้าใจง่ายต่อการเล่นเพลงและเป็นสากล
2. การวางท่าทาง (Position) ก่อนเล่น โดยก่อนเล่นผู้เล่นจะวางกีตาร์คลาสสิกไว้ที่ตักด้านขวา เนื่องจากกีตาร์คลาสสิกมีการเล่นที่พลิ้วไหว นิ้วมือเคลื่อนที่อยู่ตลอดเวลา การวางกีตาร์คลาสสิกไว้ที่ตักด้านขวา จะทำให้มือของผู้เล่นสามารถกดโน้ตได้เสียงที่ถูกต้องมากขึ้น
3. การตั้งสายกีตาร์ (Tuning guitar) ตั้งแต่สายที่ 1 จนถึงสายที่ 6 รวมถึงรู้จักชื่อของแต่ละสายด้วย
4. ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น (Music notation) เป็นทักษะพื้นฐานของผู้เรียนดนตรีทุกคน ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้นประกอบด้วย ค่าของตัวโน้ต เส้นกันห้อง อัตราจังหวะ ห้องโน้ต บรรทัด 5 เส้น กุญแจ รวมไปถึงตำแหน่งของตัวโน้ตบนสายกีตาร์ และการอ่านค่าตัวเลขบนบรรทัด 6 เส้นแทนการอ่านโน้ต

การนำเสนอหรือกลวิธีการสื่อสาร

นอกจากความรู้พื้นฐานของกีตาร์คลาสสิกแล้ววิธีการนำเสนอหรือกลวิธีการสื่อสารขณะสอนนั้นก็มีส่วนช่วยให้การสอนประสบความสำเร็จด้วย ซึ่งกลวิธีหรือเทคนิคในการนำเสนอประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างรวมกัน ทั้งนี้การสื่อสารเป็นส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ การสื่อสารในทางการสอนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การสื่อสารด้วยคำพูด (Verbal) และ การสื่อสารด้วยภาษากาย (Non-verbal) โดยภาษากายนั้นมีความหลากหลาย และมีความเชื่อมโยงกับการสื่อสารด้วยคำพูด ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของ การใช้น้ำเสียงเน้นหนักเบา การเว้นวรรค หรือในส่วนอื่น ๆ อีก เช่น สีหน้า ท่าทางการยืน การสื่อสารทางสายตา ระยะความห่างระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เป็นต้น⁹ ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงถึงเทคนิควิธีการสอนด้วยภาษากาย
ปรับปรุงจาก Michael Huppertz and Anastasia Bubbs¹⁰

⁸ Jerry Snyder, *Guitar Today: Book One* by Jerry Snyder (USA.: Alfred Music, 1987).

⁹Michael Huppertz and Anastasia Bubbs, "Nonverbal Communication in the Classroom," accessed July 16, 2016, <https://non-verbal-communication.weebly.com/dissertation.html>.

¹⁰Ibid.

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทางไกล

การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-Learning จัดเป็นการเรียนทางไกลประเภทหนึ่ง ซึ่งมีตัวแปรสำคัญ คือ ผู้ส่งสารหรือครูผู้สอน ถ่ายทอดเนื้อหาผ่านตัวกลาง เช่น คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือสัญญาณดาวเทียม เป็นต้น ส่งถึงผู้รับสารหรือนักเรียน โดยสามารถวัดผลการศึกษาได้

ทั้งนี้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกิดจากการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้การศึกษามีการก้าวกระโดด จัดเป็นการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่น่ามาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และสามารถแบ่งปันความรู้ได้อย่างไร้ขีดจำกัด ผู้เรียนสามารถเรียนที่ไหนเวลาใดก็ได้ อีกทั้งยังสามารถทบทวนความรู้ด้วยตนเองได้ด้วย ซึ่งประโยชน์ของการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีอยู่มากมาย เช่น ผู้สอนสามารถปรับแก้เนื้อหาได้อย่างรวดเร็วและสามารถปรับแก้ได้ตลอดเวลา ผู้เรียนรับข้อมูลที่ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันได้อย่างรวดเร็ว ผู้สอนและผู้เรียนสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลได้ง่ายประหยัดเวลาและค่าเดินทาง อีกทั้งยังมีค่าใช้จ่ายต่ำ เป็นต้น¹¹

หลักการออกแบบเว็บไซต์ทางการศึกษา

การออกแบบเว็บไซต์สำหรับการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์นั้น ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก¹² ได้แก่

1) หลักการพื้นฐานในการออกแบบเว็บไซต์ ได้แก่

1.1 การเน้นข้อความสำคัญ คือการตัดสินใจเลือกข้อมูลที่สำคัญที่สุดของสารนั้นๆ มาทำให้เด่นชัดที่สุด ข้อดีของการใช้การเน้นข้อความสำคัญในงานคือ การช่วยให้ข้อมูลเด่นชัดขึ้นและเอื้อกับความสะดวกในการใช้งานของผู้ใช้

1.2 ความตรงกันข้าม ซึ่งเป็นการเน้นความแตกต่างระหว่างองค์ประกอบทางสายตา และความตรงกันข้ามของขนาด สี พื้นผิว น้ำหนัก เพื่อให้ภาพที่ปรากฏไม่น่าเบื่อจนเกินไป

1.3 ความสมดุล คือ การที่น้ำหนักทางสายตาขององค์ประกอบภายในหนึ่งหน้ามีการจัดวางอย่างเท่ากัน อย่างไรก็ตามหากเราประสงค์ให้การนำเสนอมีชีวิตชีวาและไม่เป็นทางการเกินไป สามารถใช้การออกแบบที่เน้นการจัดสมดุลแบบไม่สมมาตร เช่น การจัดภาพไว้มุมขวาล่าง ซึ่งทำให้ภาพนั้นเด่นออกมา

1.4 การวางแผน คือการพิจารณาว่าจะจัดส่วนประกอบต่างๆ ที่นำเสนออย่างไรบนเว็บเพจ จะอยู่ในแนวเส้นตรงเพื่อความเรียบร้อย สะอาดตา

1.5 การทำซ้ำ เป็นการจัดวางองค์ประกอบหลาย ๆ ชิ้นโดยกำหนดตำแหน่งให้เกิดช่องว่างเป็นช่วง ๆ อย่างมีการวางแผนล่วงหน้า ซึ่งทำให้เกิดจังหวะและลีลาขึ้น และหากว่าองค์ประกอบหลาย ๆ ชิ้นนั้นมีลักษณะซ้ำกันหรือใกล้เคียงกัน ก็จะทำให้เกิดการเน้นให้เกิดจังหวะและลีลาชัดเจนยิ่งขึ้น

1.6 การเลือกใช้สี คือ การเลือกใช้สีที่เหมาะสม เพื่อสร้างความน่าสนใจ ดึงดูดใจ สื่อความหมายได้ดี

1.7 การเลือกใช้ภาพ การเลือกรูปภาพที่ดีจะช่วยสื่อสารและเข้าถึงกลุ่มผู้ชมได้รวดเร็วกว่าตัวอักษร โดยควรเลือกรูปภาพที่มีกราฟิกที่ดี มีขนาดไม่ใหญ่เกินไปจนทำให้เกิดปัญหาในการดาวน์โหลด

2) หลักการเพิ่มเติม ได้แก่

2.1 ความเรียบง่าย คือการนำเสนอข้อมูลเฉพาะที่จำเป็น ยึดหลักความเรียบง่าย ไม่มีสิ่งรบกวนสายตา หรืออาจสร้างความรำคาญให้แก่ผู้ใช้

2.2 ความสม่ำเสมอ คือการนำเสนอในประเด็นใดก็ให้ใช้โทนสีเดียวกันตลอด เพื่อให้เห็นความสม่ำเสมอในการเข้าชม

2.3 คุณภาพในการออกแบบ นั่นคือมีการวางแผนเนื้อหาที่จะนำเสนอมีการจัดระบบข้อมูล มีการออกแบบ

¹¹นิตยา เปล่งเจริญศิริชัย, “การจัดการเรียนโดยใช้ E-Learning อย่างไรให้มีประสิทธิภาพ,” วารสารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 21, เล่ม 2 (2558): 155-62.

¹²จินตวิทย์ คล้ายสังข์, หลักการออกแบบเว็บไซต์ทางการศึกษา: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ (กรุงเทพฯ: สยามพริ้นท์, 2554), 49-73.

หน้าจอที่แบ่งพื้นที่ในจอภาพออกเป็นส่วนๆ และมีความละเอียดของจอภาพเพื่อให้ภาพคมชัด และการนำเสนอเนื้อหาที่ควรนำเสนอเนื้อหาข้อความแบบสั้นๆ และอาจมีการเน้นสีตัวอักษรเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ ในคลิปวิดีโอ รวมถึงรูปแบบในการดำเนินการสอนดนตรีในคลิปวิดีโอผ่านเครือข่ายยูทูป
2. เพื่อศึกษาทฤษฎีของผู้สอนในคลิป เช่น ขณะสอนผู้สอนใช้เทคนิคดึงดูดผู้ชมคลิปอย่างไร ผู้สอนมีการบอกเทคนิคในการเล่นเพลง การสื่อสารการแสดงออกของผู้สอนการดนตรีผ่านคลิปวิดีโอที่ปรากฏในเครือข่ายยูทูป

คำถามงานวิจัย

1. คลิปการสอนกีตาร์คลาสสิกในบทเพลง *Romance de amor* ผ่านคลิปวิดีโอบนเครือข่ายยูทูป มีองค์ประกอบใดบ้างในการนำเสนอการสอนผ่านคลิปวิดีโอ เช่น ลักษณะผู้สอน ท่าทางการสอน อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน ภาพที่นำเสนอ พื้นหลังของภาพ เป็นต้น
2. คลิปการสอนกีตาร์คลาสสิกในบทเพลง *Romance de amor* ผ่านคลิปวิดีโอบนเครือข่ายยูทูปที่มียอดผู้เข้าชมแตกต่างกัน จะมีกลวิธีการนำเสนอที่มีลักษณะแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนา หรือ แบบบรรยาย (Descriptive research) โดยเก็บข้อมูลพื้นฐาน คือ จำนวนคลิป, ชื่อหัวข้อของเพลงที่ปรากฏบนเว็บไซต์ยูทูป, วัน เดือน ปี ที่ลงคลิปวิดีโอบนเว็บไซต์ยูทูป, ยอดเข้าชม, ค่าเฉลี่ยของยอดเข้าชม, เพศ, เชื้อชาติ, วิธีการสอน และวิธีการนำเสนอ จากนั้นนำข้อมูลมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อจัดลำดับคลิปกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักหมื่นครั้งต่อเดือน กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักพันครั้งต่อเดือน กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักร้อยครั้งต่อเดือน และกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักสิบครั้งต่อเดือน โดยการสังเกตและจดบันทึกเพื่อหาทฤษฎีในการสอนกีตาร์คลาสสิกผ่านเครือข่ายยูทูป

สำหรับวิธีการดำเนินการวิจัย มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ด้วยการเปิดเว็บไซต์ยูทูป เพื่อเก็บรวบรวมคลิปวิดีโอที่อยู่ในขอบเขตการวิจัย ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 โดยค้นหาเกี่ยวกับการสอนกีตาร์คลาสสิกในบทเพลง *Romance de amor* โดยใช้ คำสำคัญ (Keyword) ที่เกี่ยวข้อง *Romance de amor*, *Classical guitar: Romance de amor*, *Trick*, *How to play Romance de amor* และ วิธีเล่นเพลง *Romance de amor* ด้วยกีตาร์คลาสสิก ทั้งหมดจำนวน 21 คลิป
2. ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบบันทึก โดยขยายขอบเขตของการบันทึกตามเนื้อหาที่พบจากคลิปการสอน
3. จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการบันทึกข้อมูลประชากร และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการลงในตารางบันทึก
4. ผู้วิจัยนำข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล
5. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องโดยใช้วิธีสามเส้า (Triangular) คือให้เพื่อนผู้วิจัยอีก 2 ท่านที่มีความรู้ด้านการเล่นกีตาร์คลาสสิก ดูคลิปวิดีโอการสอนกีตาร์คลาสสิกเพลง *Romance de amor* ที่ค้นหาทั้งหมด 21 คลิป เพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ได้ให้ตรงกับความเป็นจริง (Truth Value)
6. เมื่อได้ข้อสรุปของงานวิจัยแล้ว ผู้วิจัยนำผลสรุปที่ได้จากแบบบันทึกเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บข้อมูลในงานวิจัยฉบับ คือแบบบันทึกข้อมูล ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเองแล้วนำมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเบื้องต้นโดยมีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านสาขาวิชากีตาร์คลาสสิก มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลที่ควรจะมีในตารางบันทึกของงานวิจัย โดยตารางบันทึกไม่ได้มีกฎเกณฑ์ตายตัว สามารถขยายกรอบแนวความคิดออกได้เมื่อเจอข้อมูลใหม่ๆ และได้ขอคำปรึกษาจาก ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการสร้างแบบบันทึก หลังจากนั้นทำการปรับปรุงแบบบันทึก และทดลองใช้ ก่อนดำเนินการขยายหัวข้อของแบบบันทึกตามสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริงของคลิปวิดีโอที่ได้ทำการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) เพื่อคำนวณหาจำนวนยอดผู้เข้าชมคลิปวิดีโอเฉลี่ยต่อเดือน และนำไปสู่การแบ่งกลุ่ม

นอกจากนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ความถี่ (frequency) เพื่อสังเกตและจัดบันทึกข้อมูลที่ปรากฏในคลิปวิดีโอ และใช้อัตราส่วน (ratio) ในการตัดสินข้อมูลว่าจัดอยู่ในคลิปที่มีค่าเฉลี่ยเข้าชมต่อเดือนระดับใด

ผลการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาทวิวิธีในการสอนกีตาร์คลาสสิกผ่านเครือข่ายยูทูบ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างคลิปการสอนกีตาร์คลาสสิกในบทเพลง *Romance de amor* ผ่านเครือข่ายยูทูบ ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 ด้วยวิธีการสังเกตและดำเนินการจัดบันทึกรายละเอียดของการนำเสนอการสอนกีตาร์คลาสสิกจากคลิปดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการจำแนกกลุ่มตามค่าเฉลี่ยออกเป็น 4 กลุ่ม นั่นคือ กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักหมื่นครั้งต่อเดือน กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักพันครั้งต่อเดือน กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักร้อยครั้งต่อเดือน และกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักสิบครั้งต่อเดือน โดยมีรายละเอียดในแต่ละประเด็นแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของคลิปการสอนกีตาร์คลาสสิกในบทเพลง *Romance de amor* ผ่านเครือข่ายยูทูบ

ข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาเกี่ยวกับการสอนกีตาร์คลาสสิกในบทเพลง *Romance de amor* ที่ปรากฏบนยูทูบ ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 นั้น ผู้วิจัยทำการสังเกตและจัดบันทึกข้อมูลสำคัญด้วยการจำแนกเป็นหัวข้อได้แก่ ชื่อคลิป วันที่ถ่ายทอดคลิปลงเครือข่ายยูทูบ เพศของผู้นำเสนอ สัญชาติ ความยาวคลิป จำนวนยอดเข้าชม และค่าเฉลี่ยยอดเข้าชมต่อเดือน พบว่ามีทั้งหมด 21 คลิป

โดยข้อมูลที่ปรากฏพบว่าคลิปกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักหมื่นครั้งต่อเดือน คือคลิปการสอนที่ใช้ชื่อว่า “Romance - Acoustic Fingerstyle Guitar Lesson Pt.1 Romanza” มีจำนวนผู้เข้าชมในช่วงเวลาที่บันทึกข้อมูลเท่ากับ 866,021 ครั้ง เผยแพร่ลงเครือข่ายยูทูบตั้งแต่วันที่ 14 กันยายน ค.ศ. 2011 จำนวนค่าเฉลี่ยเข้าชมต่อเดือนเท่ากับ 13,323.40 ครั้ง ในขณะที่คลิปกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักสิบครั้งต่อเดือน คือ “How to Play Romance de Amor in mayor with guitar” มีจำนวนผู้เข้าชมในช่วงเวลาที่บันทึกข้อมูลเท่ากับ 33 ครั้ง เผยแพร่ลงเครือข่ายยูทูบตั้งแต่วันที่ 25 กันยายน ค.ศ. 2014 จำนวนค่าเฉลี่ยเข้าชมต่อเดือนเท่ากับ 1.13 ครั้ง คลิปการสอนทั้งหมดผู้สอนเป็นเพศชาย ส่วนใหญ่เป็นชาวตะวันตก มีเพียง 3 คลิปเท่านั้น ที่ผู้สอนเป็นชาวเอเชีย และมีอีก 1 คลิปที่ผู้วิจัยไม่ได้นำข้อมูลมาลงในกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากเป็นคลิปต่อเนื่องมาจากการคลิป “Guitar study 8 ฝึกเล่นเพลง *Romance de amor* ตอนที่ 1” เท่านั้น

2. ข้อมูลรายละเอียดที่ปรากฏในคลิปการสอนกีตาร์คลาสสิกในบทเพลง *Romance de amor* ผ่าน เครือข่ายยูทูบ ประกอบด้วย

2.1 วิธีการสอน

การนำเสนอบทเพลงก่อนเริ่มการสอน

คือการแสดงบทเพลงให้คนดูคลิปได้เห็นถึงบทเพลงและท่อนที่กำลังจะสอนต่อจากนี้ หรืออีกนัยหนึ่งคือ การแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของผู้สอนด้วย ผู้วิจัยได้ทำการพิจารณาถึงรูปแบบความสอดคล้องโดยจำแนกด้วยกลุ่มที่เป็นกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักหมื่นครั้งต่อเดือน กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักพันครั้งต่อเดือน กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักร้อยครั้งต่อเดือน และกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักสิบครั้งต่อเดือน พบว่ามีลักษณะร่วมกันบางประการโดยเห็นได้ว่า กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักร้อยครั้งต่อเดือน และกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักสิบครั้งต่อเดือนมักจะไม่มีการนำเสนอบทเพลงก่อนเริ่มการสอน ในขณะที่กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยระดับหลักพันครั้งต่อเดือนและกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักหมื่นครั้งต่อเดือนจะใช้เวลาเล่นตั้งแต่ต้นจนจบ

ระหว่างการสอนและการอธิบายประกอบ

สามารถแบ่งเป็นหัวข้อหลักดังนี้คือ

1. ระหว่างสอนปรากฏหน้าจอเป็นช่องแสดงภาพมือซ้าย
2. ระหว่างสอนปรากฏหน้าจอมีช่องแสดงภาพมือขวา
3. ระหว่างสอนบนหน้าจอมีการอธิบายด้วยตัวอักษร
4. ระหว่างสอนมีการพูดอธิบาย
5. ไม่มีการอธิบายด้วยคำพูดหรือแสดงภาพหน้าจอใดๆในการสอน
6. ระหว่างสอนมี Tablature แสดงขึ้นบนหน้าจอ และ
7. ระหว่างสอนมีการซูมภาพเข้า-ออกเพื่อเน้นภาพมือในขณะที่เล่น

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการพิจารณาคลิปในหัวข้อระหว่างการสอนและการอธิบายประกอบแล้ว จะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะอยู่ในกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยเท่าใดก็ตามส่วนใหญ่จะเลือกใช้การแสดงช่องภาพประกอบมือซ้ายมือขวา และการอธิบายด้วยคำพูดของผู้สอน ซึ่งในกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักพันครั้งต่อเดือนจนถึงระดับหลักหมื่นครั้งต่อเดือน จะพบลักษณะพิเศษบางประการคือมีการอธิบายด้วยตัวอักษรและแท็บเพิ่มขึ้นบนหน้าจอเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจละเอียดมากขึ้นและทำให้ผู้รับชมสามารถติดตามการสอนได้ทันกับความตั้งใจของผู้สอนอีกด้วย

ท่อนบทเพลงที่ใช้ในการสอน

สำหรับบทเพลง *Romance de amor* นี้ประกอบด้วยท่อนเพลง 2 ท่อน ซึ่งท่อนแรกจะมีลักษณะเศร้า โดยใช้คีย์ E Minor เป็นหลัก ในขณะที่ท่อนที่ 2 จะมีลักษณะร่าเริงสดใส เนื่องจากใช้คีย์ E Major ถือว่ามีลักษณะการบรรเลงที่สื่ออารมณ์ที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง โดยผู้วิจัยได้ทำการสังเกต รับชมคลิปและจดบันทึก ผลการสังเกตพบว่าการเลือกท่อนเพลงในการสอนจำแนกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. สอนเฉพาะท่อนแรก
2. สอนเฉพาะท่อนที่สอง
3. สอนทั้ง 2 ท่อน และ
4. สอนเฉพาะทำนองหลัก

โดยผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยเท่าใดก็ตามก็จะมักนำเสนอด้วยบทเพลงท่อนแรกเป็นสำคัญ ในขณะที่การสอนบรรเลงเพลงแบบเต็มบทเพลงก็ไม่ได้ได้รับความนิยมเช่นกัน ทั้งนี้อาจ

เนื่องมาจากการบรรเลงเต็มบทเพลงจำเป็นจะต้องใช้ระยะเวลาในการสอนมาก และอาจดึงดูดความสนใจของผู้รับชมได้น้อย และไม่มีคลิปใดเลยที่สอนการเล่นกีตาร์คลาสสิกแบบไม่จับท่อน

2.2 วิธีการนำเสนอ

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้ใช้หลักการเดียวกันกับหัวข้อวิธีการสอน คือไม่ได้กำหนดแบบฟอร์มไว้ล่วงหน้า ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตและจดบันทึกข้อมูล จึงทำให้ได้รายละเอียดวิธีการนำเสนอที่ปรากฏในคลิปอยู่หลายประเด็น โดยผู้วิจัยได้กำหนดเป็นประเด็นหลักอยู่ 7 ประเด็น ได้แก่

1. ท่วงทำนองของผู้สอนในคลิปวิดีโอ

โดยส่วนใหญ่แล้วคลิปที่ผู้สอนมีท่วงทำนองไม่ถูกต้องจะอยู่ในกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักร้อยครั้งต่อเดือนไปจนถึงกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักสิบครั้งต่อเดือน และคลิปที่มองไม่เห็นท่วงทำนองส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักพันครั้งต่อเดือนไปจนถึงหลักหมื่นครั้งต่อเดือน

2. ประเภทของกีตาร์

กีตาร์คลาสสิก จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ กีตาร์คลาสสิก และ กีตาร์กีตาร์คลาสสิกแบบคัตอเวย์ โดยหลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตและจดบันทึก พบว่าผู้สอนใช้กีตาร์คัตอเวย์ในการสอนจำนวน 3 คลิป ซึ่งอยู่ในกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักพันครั้งต่อเดือน จำนวน 1 คลิป และกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักร้อยครั้งต่อเดือนถึงระดับหลักสิบครั้งต่อเดือนอีกจำนวน 2 คลิป นอกนั้นอีก 18 คลิปล้วนใช้กีตาร์คลาสสิกทั้งสิ้น

3. ความคมชัดของเสียงโน้ตในเพลง

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้ทำการฟังและรับชมคลิปตั้งแต่ต้นจนจบ พร้อมจดบันทึกเกี่ยวกับคุณภาพความคมชัดของเสียง และความบาลานซ์ของเสียงดังเบาที่จำเป็นต้องมีในบทเพลง Romance de amor ซึ่งผู้วิจัยสังเกตพบว่าคลิปส่วนใหญ่จะเน้นที่คุณภาพความชัดเจนของการตีตัวโน้ตและความชัดเจนของการตีโน้ตตัวแรก นอกจากนี้ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งพบว่ากลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักพันครั้งต่อเดือนและระดับหลักหมื่นครั้งต่อเดือน จะให้ความสำคัญกับการเสนอการสอนที่มีความคมชัดของเสียงด้วยการบันทึกเสียงที่มีความคมชัดเสียงมีความบาลานซ์ความหนักเบาตามความถูกต้องของการบรรเลงบทเพลง และยังมีการติดทำนองหลักอย่างชัดเจนร่วมด้วย

4. ความคมชัดของภาพ

โดยผู้วิจัยได้ทำการมองด้วยตาเปล่า และพิจารณาความคมชัดของภาพในคลิปวิดีโอ สามารถแยกความแตกต่างกันดังนี้ ความชัดเจนของภาพ คือผู้วิจัยและเพื่อนผู้ช่วยวิจัยสามารถมองเห็นและระบุได้ว่ามือซ้ายของผู้สอนกำลังใช้นิ้วไหนกดโน้ตตัวใด บนช่องที่เท่าไร และสายอะโรนคอกกีตาร์ พร้อมระบุได้ถึงมือขวาของผู้สอนว่ากำลังดีดสายใดของกีตาร์คลาสสิก โดยผู้วิจัยสังเกตพบว่าคลิปวิดีโอส่วนใหญ่ผู้สอนจะอัดวิดีโอด้วยภาพที่คมชัด จะมีเพียงกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักร้อยครั้งต่อเดือนจำนวน 3 คลิปเท่านั้นที่มีภาพไม่คมชัด

5. จุดโฟกัสของคลิปวิดีโอ

คือจุดที่ผู้สอนต้องการเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการสอนบทเพลง Romance de amor นี้ โดยผู้วิจัยได้ทำการรับชมคลิป สังเกต และจดบันทึกพบว่าหากผู้สอนต้องการจะเน้นหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง หรือเลือกใช้วิธีการนำเสนอทั้งหมด ผู้สอนจะทำการแยกภาพในการเสนอเป็นช่องออกมาหัวข้อละ 1 ช่อง เพื่อฉายเน้นบนหน้าจอของคลิปวิดีโอ โดยกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักพันครั้งต่อเดือนจะมีข้อสังเกตที่น่าสนใจคือนอกจากจะแสดงให้เห็นถึงการบรรเลงด้วยมือซ้ายและขวาแล้วยังแสดงให้เห็นถึงหน้าของผู้สอนตลอดจนการนำเสนอ Tablature ร่วมด้วย ซึ่งจะทำให้การสอนมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

6. การแต่งกายของผู้สอน และภาพพื้นหลังของคลิปวิดีโอ

สำหรับการแต่งกายของผู้สอน จากการสังเกตผู้วิจัยพบว่ากลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลัก ร้อยครั้งต่อเดือนจนถึงระดับหลักสิบครั้งต่อเดือนจะนิยมสวมใส่เสื้อผ้าที่มีสีสันและใช้ภาพพื้นหลังเป็นสีโทนอ่อน เช่น สีขาว สีครีม เป็นต้น จึงเป็นเหตุให้เสื้อของผู้สอนกลืนไปกับสีของภาพพื้นหลัง ทำให้ผู้ชมคลิบมองเห็นมือของผู้สอนและสายของกีตาร์ไม่ชัด ซึ่งแตกต่างกับคลิปการสอนที่อยู่ในกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักพันครั้งต่อเดือนถึงระดับหลักหมื่นครั้งต่อเดือนอย่างสิ้นเชิง ผู้สอนส่วนใหญ่จะนิยมสวมใส่เสื้อสีดำและใช้ภาพพื้นหลังเป็นสีดำ ซึ่งจะทำให้การนำเสนอไม่ว่าจะเป็นมือหรือตัวกีตาร์มีความเด่นชัดมากขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาทฤษฎีในการสอนกีตาร์คลาสสิกผ่านเครือข่ายยูทูป มีความสอดคล้องกับข้อมูลในการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยจะนำเสนออภิปรายผลตามคำถามของการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. คลิปการสอนกีตาร์คลาสสิกในบทเพลง *Romance de amor* ผ่านเครือข่ายยูทูป มีองค์ประกอบใดบ้างในการนำเสนอการสอนผ่านคลิปวิดีโอ

จากการศึกษาพบว่าองค์ประกอบหลักที่ปรากฏในการนำเสนอการสอนกีตาร์คลาสสิกผ่านคลิปวิดีโอ จำแนกได้เป็นวิธีการสอนและวิธีการนำเสนอ โดยพบว่าวิธีการสอนนั้น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ การนำเสนอ บทเพลงก่อนเริ่มการสอน ระหว่างการสอนและการอธิบายประกอบ และการเลือกใช้ท่อนบทเพลงในการสอน ในขณะที่วิธีการนำเสนอประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 7 ประการคือ การเลือกใช้ประเภทของกีตาร์คลาสสิก การเลือกจุดโฟกัสในการสอน การวางท่วงท่าของผู้สอนในคลิปวิดีโอ คุณภาพของเสียง ความคมชัดของภาพ การแต่งกายของผู้สอน และภาพพื้นหลังของคลิปวิดีโอ

จากการศึกษาพบว่า ในประเด็นวิธีการสอน อันได้แก่ การนำเสนอบทเพลงก่อนเริ่มการสอน ผู้สอนจะใช้วิธีแสดงท่อนเพลงที่ต้องการจะสอน เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้ถึงขอบเขตการสอนและเป็นการดึงดูดใจ จูงใจเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น มีความต้องการอยากที่จะเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย ซึ่งณรุทธ์ สุทธจิตต์¹³ ได้ระบุถึงการจูงใจในความกระตือรือร้นว่า การจูงใจที่ทำให้อยากเรียนดนตรีเกิดจากปัจจัยหลายอย่างมารวมกัน ไม่ว่าจะเป็นการเห็นต้นแบบที่ดี การศึกษาดนตรีเพื่อตนเอง (self-motivation) ต้องการศึกษเพิ่มเติมเพื่อให้ตนเองรู้สึกเก่งขึ้น หรือต้องการศึกษาดนตรีเพื่อคนอื่น (extrinsic motivation)

ในประเด็นระหว่างการสอนและการอธิบายประกอบ คือ ในขณะที่สอน ภาพหน้าจอมีช่องการแสดงเทคนิคต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนไปในทิศทางเดียวกันกับผู้สอนต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับบุญจวน คำชิรพิทักษ์¹⁴ ที่ระบุว่ากลวิธีการสอนนั้นต้องใช้เทคนิคที่หลากหลาย มีองค์ประกอบตั้งแต่ 2 อย่างขึ้นไป เช่น รูปภาพ กิจกรรม วัตถุ ที่สามารถใช้เป็นสื่อการสอนที่เข้ากันอย่างกลมกลืน และทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับชนธิป พรกุล¹⁵ ที่ระบุไว้ว่า เทคนิคการสอน คือ กลวิธีที่นำมาใช้ร่วมกับบทเรียนเพื่อให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเทคนิคการสอนนั้นควรมีการสอนที่หลากหลาย ไม่จะเป็นการใช้ภาพเข้ามาประกอบการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ การสร้างความสนใจ เช่น การใช้อารมณ์ขันมาเป็นส่วนร่วม การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างเหมาะสม การใช้โทนเสียงดึงดูดน่าฟัง การพูดในเนื้อหาที่สำคัญ เป็นต้น

สำหรับการเลือกใช้ท่อนบทเพลงในการสอนนั้น ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มียอดเข้าชมระดับหลักพันต่อเดือนจนถึงระดับหลักหมื่นต่อเดือนนั้น จะเลือกสอนเฉพาะท่อนเพลงที่ได้ความนิยม ซึ่งสอดคล้องกับงาน

¹³ณรุทธ์ สุทธจิตต์, *จิตวิทยาการสอนดนตรี* (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541).

¹⁴บุญจวน คำชิรพิทักษ์, *จิตวิทยาการสื่อสารในชั้นเรียน* (สุโขทัย: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2538).

¹⁵ชนธิป พรกุล, *การออกแบบการสอน* (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552).

วิจัยของชลธิชา เชียงทอง¹⁶ ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือก

เปิดรับศิลปการสอนดนตรีผ่านเครือข่ายยูทูบไว้ว่า ผู้เรียนจะเลือกชมคลิปที่เป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียง หรือ บทเพลงที่ได้รับความนิยมก่อนเป็นอย่างแรก รองลงมาจะเป็นเรื่องของภาพและเสียงโดยผู้เรียนจะเลือกรับชมคลิป วิดีโอที่มีความชัดเจนของเสียง และภาพที่คมชัดที่ผู้เรียนสามารถเห็นการนำเสนอเทคนิคการเล่นต่าง ๆ ได้อย่าง ชัดเจน

ในขณะที่วิธีการนำเสนอที่ดีของผู้สอนกีตาร์คลาสสิกในบทเพลง *Romance de amor* ผ่านคลิปวิดีโอบน เครือข่ายยูทูบนั้น ส่วนใหญ่จะใช้กีตาร์คลาสสิกแบบดั้งเดิมพร้อมเล่นบทเพลงให้ผู้ชมคลิปดูตั้งแต่ต้นจนจบก่อนเริ่ม การสอนเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตัวผู้สอน ในคลิปมีการอธิบายด้วยตัวอักษรประกอบที่หลากหลาย สำหรับ ทำนึ่งของการสอนกีตาร์คลาสสิกในบทเพลง *Romance de amor* ผ่านคลิปวิดีโอบนเครือข่ายยูทูบอาจไม่ใช่สาระ สำคัญ เนื่องจากการสอนกีตาร์คลาสสิกผ่านคลิปวิดีโอบนเครือข่ายยูทูบนั้นจำเป็นต้องให้เห็นถ้อยมือทั้งซ้ายและ ขวาของผู้เล่นเป็นหลัก ด้านของภาพควรมีความคมชัดและมีเสียงที่ดังชัดเจน ไม่มีเสียงรบกวนข้างรบกวน ลักษณะ การแต่งกายที่ดีของผู้สอนคือ สวมใส่เสื้อดำและใช้ภาพพื้นหลังเป็นสีดำเพื่อให้กีตาร์และมือของผู้สอนมีความ เด่นชัดมากขึ้น ซึ่งวินทร์ธร กิจธรรม¹⁷ ได้กล่าวถึงการสร้างจุดเด่นหรือจุดสนใจให้กับสินค้าด้วยสีไว้ว่า การนำเอา สีโทนเย็นและโทนอุ่นหรือที่เรียกว่าสีตรงข้าม (Complementary) มาจับคู่กัน จะสามารถสร้างจุดเด่นและเรียก ร้องความสนใจจากลูกค้าได้เป็นอย่างดี

2. ศิลปการสอนกีตาร์คลาสสิกในบทเพลง *Romance de amor* ผ่านเครือข่ายยูทูบที่มียอดผู้เข้าชม แตกต่างกัน จะมีกลวิธีการนำเสนอที่มีลักษณะแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักหมื่นครั้งต่อเดือน กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วย ค่าเฉลี่ยระดับหลักพันครั้งต่อเดือน กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักร้อยครั้งต่อเดือน และกลุ่มที่มียอด ผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักสิบครั้งต่อเดือนนั้นมีลักษณะการนำเสนอการสอนที่เหมือนและแตกต่างกันบาง ประการ โดยผู้วิจัยได้รวมกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักหมื่นครั้งต่อเดือนและกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชม ด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักพันครั้งต่อเดือนไว้เป็นกลุ่มที่ 1 และอีกหนึ่งกลุ่มคือกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับ หลักร้อยครั้งต่อเดือน และกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักสิบครั้งต่อเดือนไว้เป็นกลุ่มที่ 2 โดยผู้วิจัย สามารถอธิบายลักษณะความเหมือนและความแตกต่างตามกลุ่มที่แยกไว้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักหมื่นครั้งต่อเดือนและกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ย ระดับหลักพันครั้งต่อเดือน กลุ่มนี้จะมียอดประกอบสำคัญที่แตกต่างไปจากกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมน้อยกว่า ได้แก่ 1) ภาพและเสียงคมชัด ในคลิปการสอนจะใช้ภาพที่คมชัดและมีเสียงที่ชัดเจนไม่มีเสียงรบกวนข้างรบกวน โดยเฉพาะ ได้ยินการดีดโน้ตตัวแรกชัดเจน 2) การใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย มีเทคนิคในการนำเสนอการสอนที่หลากหลาย ส่วนใหญ่จะใช้เทคนิคการนำเสนอ 3 ชนิดขึ้นไป โดยใน 1 หน้าจอจะมีช่องแสดงที่มุ่งเน้นไปที่มือทั้ง 2 ข้าง ซึ่งส่วนใหญ่กลุ่มนี้จะเลือกแสดงเพลงก่อนเริ่มการสอนและสอนเฉพาะเพลงท่อนแรกที่ได้รับคามนิยมเท่านั้น และ 3) การจัดภาพหลักและพื้นหลังของผู้สอน จุดที่เด่นชัดในกลุ่มที่ได้รับความนิยมสูงสุดและกลุ่มที่ได้รับความนิยมสูง คือผู้สอนจะสวมเสื้อดำเป็นสีดำและใช้ภาพพื้นหลังเป็นสีดำทำให้มือของผู้สอนและกีตาร์มีความเด่นชัดมากขึ้น และ ผู้สอนนิยมใช้กีตาร์คลาสสิกในการสอน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักร้อยครั้งต่อเดือน และกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ย ระดับหลักสิบครั้งต่อเดือน กลุ่มนี้จะมีการนำกีตาร์คอร์ดอเวย์เข้ามาสอนบ้างในบางคลิป ไม่ค่อยมีเทคนิคในการนำ เสนอหลากหลายเท่ากลุ่มที่ 1 โดยกลุ่มที่ 2 นี้ จะใช้การสอนด้วยการพูดเป็นส่วนใหญ่ คลิปส่วนใหญ่แล้วจะมีทำนอง

¹⁶ชลธิชา เชียงทอง, “พฤติกรรมการเลือกเปิดรับข้อมูล.”

¹⁷วินทร์ธร กิจธรรม, “อิทธิพลของ “สี” ต่อการสร้างแบรนด์,” วารสารการสื่อสารและการจัดการ นิต้า 1, เล่ม 1 (2558): 76-85.

ไม่ถูกต้องที่สามารถสังเกตได้ชัดเจน มีภาพไม่คมชัดและมีเสียงรบกวนข้างเข้ารบกวนการอัดคลิปการสอน สำหรับการสวมเสื้อผ้าและภาพพื้นหลังนั้น จะเน้นเป็นสีโทนอ่อน เช่น ขาว เหลือง ฟ้ำ หรือ มีลาย เป็นต้น จึงทำให้ภาพพื้นหลัง มือของผู้สอนและกีตาร์มีความกลมกลืนกัน ทำให้ผู้เรียนอาจมองไม่เห็นรายละเอียดหลักๆ ที่ผู้สอนต้องการจะสื่อได้ชัดเจน

จากความแตกต่างที่ปรากฏระหว่างกลุ่มที่มียอดเข้าชมแตกต่างกันนั้น อาจอธิบายได้ด้วยหลักการออกแบบเว็บไซต์ทางการศึกษาของ จินตวิทย์ คล้ายสังข์¹⁸ ที่แนะนำว่าการออกแบบเว็บไซต์ที่ดีนั้นประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลายประการทั้งเรื่องของการเลือกใช้สี การเน้นข้อความสำคัญ การจัดความสมดุลในการนำเสนอ การเลือกใช้ภาพ การออกแบบเว็บไซต์ให้มีความเรียบง่าย แต่สม่ำเสมอ จะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เว็บไซต์เป็นที่จดจำได้ง่าย อย่างไรก็ตามงานวิจัยฉบับนี้ได้ให้ข้อมูลที่สำคัญทางธุรกิจ โดยพบว่าข้อสังเกตที่สำคัญจากผลการศึกษานี้ คือคลิปการสอนดนตรีผ่านสื่อออนไลน์ที่มีจำนวนผู้เข้าชมจำนวนมาก เมื่อเวลาผ่านไปแล้วยังมีอัตราการเพิ่มขึ้นของผู้เข้าชมในปริมาณมากขึ้นเช่นกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการมีจำนวนผู้เข้าชมคลิปเป็นสิ่งดึงดูดให้ผู้สนใจเข้ามาชมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผลการศึกษานี้ไม่ได้ทำการนำเสนอว่าการสอนของผู้สอนนั้นถูกต้องตามหลักการสอนดนตรีคลาสสิกหรือไม่ แต่เน้นการสังเกตที่การนำเสนอตนเองของผู้สอน การบันทึกการสอน ความคมชัด และกลวิธีที่ผู้สอนใช้ในการสื่อสารให้กับผู้รับชมเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 สำหรับผู้ที่สนใจจะทำคลิปการสอนกีตาร์คลาสสิกผ่านคลิปวิดีโอบนเครือข่ายยูทูป ผู้ทำคลิปควรนำเสนอบทเพลงก่อนเริ่มการสอนเพื่อให้ผู้ชมคลิปเกิดความเข้าใจถึงบทเพลงที่ผู้สอนจะใช้ และผู้ชมคลิปจะสามารถพิจารณาได้ว่าบทเพลงดังกล่าวตรงกับความต้องการของผู้ชมหรือไม่ รวมทั้งผู้ทำคลิปควรนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการอธิบายการสอนให้หลากหลาย ซึ่งส่งผลทำให้ผู้เรียนเข้าใจการสอนได้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากการสอนผ่านสื่อออนไลน์จัดเป็นการสอนแบบ one-way communication หรือการสื่อสารทางเดียว ผู้เรียนไม่สามารถซักถามผู้สอนได้

1.2 การเลือกนำเสนอเพลงสำหรับการสอนกีตาร์คลาสสิกผ่านเครือข่ายยูทูป ผู้นำเสนอควรเลือกท่อนเพลงที่ได้รับความนิยมในการทำคลิป เพราะโดยส่วนใหญ่แล้วท่อนเพลงที่ได้รับความนิยมนั้นจะมีจำนวนการค้นหา มากกว่าท่อนเพลงปกติ ส่งผลให้คลิปที่ทำได้รับความนิยมตามไปด้วย

1.3 การเลือกเสื้อผ้าของผู้นำเสนอ ผู้นำเสนอควรใส่เสื้อผ้าสีด้าและใช้ภาพพื้นหลังเป็นสีด้าเพื่อให้กีตาร์และนิ้วมือของผู้สอนมีความเด่นชัดขึ้น สำหรับเนื้อหาที่ควรปรากฏอยู่บนหน้าจอ ผู้นำเสนอควรมีช่องแสดงนิ้วมือทั้งซ้ายและขวา พร้อมกับมี Tablature เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้นด้วย

1.4 องค์ประกอบที่ผู้นำเสนอจำเป็นต้องมีในการนำเสนอคลิปวิดีโอผ่านเครือข่ายยูทูป คือผู้นำเสนอควรคำนึงถึงความคมชัดของภาพและเสียงอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้เรียนคลิปการสอนกีตาร์คลาสสิกผ่านวิดีโอ นั้น ผู้เรียนไม่สามารถสัมผัส จับต้อง หรือสอบถามข้อสงสัยแบบตัวต่อตัวกับผู้สอนได้ คุณภาพของภาพและความคมชัดของเสียง จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

1.5 สิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงในการทำคลิปการสอนกีตาร์คลาสสิกบนเครือข่ายยูทูป คือ 1) ละเว้นการเริ่มต้นคลิปวิดีโอที่ไม่มีการแสดงบทเพลงก่อนเริ่มการสอนจริง 2) ละเว้นการนั่งเล่นเครื่องกีตาร์คลาสสิกที่ไม่ถูกต้องเนื่องจากทำให้ผู้เรียนไม่มั่นใจความรู้ของผู้สอน อีกทั้งผู้สอนไม่ควรสวมใส่เสื้อผ้าสีอ่อนและใช้ภาพพื้นหลังเป็นสีขาว เพราะจะทำให้ภาพไม่โดดเด่น ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถมองเห็นมือของผู้สอนขณะกดสายกีตาร์คลาสสิกได้ชัดเจน

¹⁸ จินตวิทย์ คล้ายสังข์, หลักการออกแบบ.

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าการใช้สื่อการสอนที่มีความหลากหลายจะสามารถดึงดูดผู้รับชมได้มากกว่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงแนะนำให้ทำการวิจัยเพิ่มเติมในหัวข้อเทคนิคการสอนผ่านสื่อออนไลน์ ว่าเทคนิคการสอนแบบใดที่หากนำมาใช้ร่วมกันแล้ว จะทำให้ผู้เรียนผ่านสื่อออนไลน์เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด อาทิ การใช้ tablature ผสมกับการโฟกัสมือ หรือการโฟกัสมือในขณะที่เล่นกีตาร์พร้อมการพูดอธิบาย เป็นต้น

2.2 จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถแบ่งกลุ่มของคลิปวิดีโอออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักหมื่นครั้งต่อเดือน กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักพันครั้งต่อเดือน กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักร้อยครั้งต่อเดือน และกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักสิบครั้งต่อเดือน แต่แท้จริงแล้วผู้วิจัยก็ไม่สามารถบ่งบอกได้ว่า กลุ่มคลิปวิดีโอระดับค่าเฉลี่ยต่าง ๆ นั้นได้ให้ความรู้ต่อผู้เรียนมากน้อยแค่ไหน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจใช้วิธีวิจัยเชิงทดลอง โดยนำคลิปวิดีโอทั้ง 4 กลุ่มมาทดสอบสอนกับผู้เรียน และพิจารณาว่าผลการเรียนจากผู้เรียนที่เข้าชมกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักหมื่นครั้งต่อเดือน กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักพันครั้งต่อเดือน กลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักร้อยครั้งต่อเดือน และกลุ่มที่มียอดผู้เข้าชมด้วยค่าเฉลี่ยระดับหลักสิบครั้งต่อเดือน ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้เพื่อทดสอบหาความมีประสิทธิภาพของสื่อการสอนได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.3 จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าบทเพลง *Romance de amor* นั้น เป็นตัวอย่างบทเพลงการสอนกีตาร์คลาสสิกที่อยู่ในระดับขั้นพื้นฐานที่นักกีตาร์คลาสสิกทุกคนรู้จักเป็นอย่างดี แต่หากในบทเพลงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อนหรือยากขึ้น การนำเสนอของผู้สอนอาจมีวิธีที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้น สิ่งที่ควรจะศึกษาหรือทำวิจัยต่อไป คือ ควรศึกษาเพลงที่ต้องใช้ทักษะการบรรเลงขั้นสูง เพื่อหาวิธีการสอนและการนำเสนอที่แปลกใหม่ หรือหาจุดที่เหมือนหรือแตกต่างในการสอนกับระดับเพลงที่ต้องใช้ทักษะการบรรเลงขั้นพื้นฐาน

บรรณานุกรม

- จินตวิทย์ คล้ายสังข์. *หลักการออกแบบเว็บไซต์ทางการศึกษา: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สยามพริ้นท์, 2554.
- ชนาธิป พรกุล. *การออกแบบการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- ชลธิชา เชียงทอง. “พฤติกรรมกรรมการเลือกเปิดรับข้อมูลจากสื่อทางดนตรีเว็บไซต์ยูทูบของนักศึกษาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต*, มหาวิทยาลัยมหิดล, 2555.
- จิตติพัฒน์ โกเมนพรณกุล. “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทางดนตรี สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต*, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. *จิตวิทยาการสอนดนตรี*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- นิตยา เปล่งเจริญศิริชัย. “การจัดการเรียนโดยใช้ E-Learning อย่างไรให้มีประสิทธิภาพ.” *วารสารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, เล่ม 2 (2558): 155-62.
- เมทเมท (นปก.). “มาเจาะลึกพฤติกรรมคนไทยกับการดู Youtube เต็มวันคนดูวิดีโอออนไลน์มากกว่าทีวี... แล้วยังไงต่อ?” เข้าถึงเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2559. <https://brandinside.asia/insight-consumer-youtube-platform-vdo-online>.
- รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์. *จิตวิทยาการสื่อสารในชั้นเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 1. สุโขทัย: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2538.
- วรินทร์ธร กิจธรรม. “อิทธิพลของ “สี” ต่อการสร้างแบรนด์.” *วารสารการสื่อสารและการจัดการ* ปีที่ 1, เล่ม 1 (2558): 76-85.
- สถาบันเคพีเอ็น มิวสิค จำกัด. “KPN MUSIC ACADEMY: ALL ABOUT MUSIC’S PASSION.” เข้าถึงเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2558. http://www.kpnmusic.com/index_th.php.
- Huppatz, Michael, and Bubbs, Anastasia. “Nonverbal Communication in the Classroom.” Accessed July 16, 2016. <https://non-verbal-communication.weebly.com/dissertation.html>.
- Snyder, Jerry. *Guitar Today: Book One by Jerry Snyder*. Los Angeles: Alfred Music, 1987.